II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROPEISKA CENTRALBANKENS RIKTLINJE

av den 11 maj 2000

om Europeiska centralbankens krav på rapportering av statistik över betalningsbalansen, likviditeten i utländsk valuta och utlandsställningen

(ECB/2000/4)

(2001/476/EG)

EUROPEISKA CENTRALBANKENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA RIKTLINJE

med beaktande av stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (nedan kallad stadgan), särskilt artiklarna 5.1, 12.1 och 14.3 i denna, och

av följande skäl:

(1) För att Europeiska centralbankssystemet (ECBS) skall kunna utföra sina uppgifter behöver det sammanställa omfattande och tillförlitlig månads-, kvartals- och årsstatistik över betalningsbalansen, månadsstatistik över den utestående valutareserven och årsstatistik över utlandsställningen som visar de viktigaste posterna som påverkar de monetära förhållandena och valutamarknaderna i de deltagande medlemsstaterna, betraktade som ett ekonomiskt territorium.

(2) Enligt stadgan skall Europeiska centralbanken (ECB), med de nationella centralbankernas stöd, antingen från de behöriga nationella myndigheterna eller direkt från de ekonomiska aktörerna, samla in de statistiska uppgifter som behövs för att den skall kunna utföra ECBS uppgifter. I artikel 5.2 i stadgan anges att de nationella centralbankerna så långt som möjligt skall utföra de uppgifter som anges i artikel 5.1 i stadgan.

(3) Enligt skäl 12 i rådets förordning (EG) nr 2533/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens insamling av statistiska uppgifter [1] kan kostnadseffektiviteten under de första åren efter införandet av den gemensamma valutan till följd av begränsningar i insamlingssystemen kräva att ECB:s krav på statistikrapportering tillgodoses genom övergångsförfaranden. Detta kan, särskilt när det gäller avkastningen från portföljinvesteringar, portföljinvesteringar i betalningsbalansen och utlandsställningen, medföra att uppgifter om gränsöverskridande positioner eller transaktioner i de deltagande medlemsstaterna, betraktade som ett ekonomiskt territorium, kan sammanställas med användning av alla positioner eller transaktioner mellan hemmahörande i en deltagande medlemsstat och hemmahörande i andra länder.

(4) Den nuvarande statistikrapporteringen om positioner och transaktioner i tillgångar eller skulder mellan hemmahörande i deltagande medlemsstater och hemmahörande i andra deltagande medlemsstater kommer att fortsätta i enlighet med nationella krav eller gängse praxis, även efter det att den tredje etappen av Ekonomiska och monetära unionen inletts. Dessa uppgifter behövs under de första åren inom det gemensamma valutaområdet för att ECB:s behov av statistik skall tillgodoses. Detta innebär inte någon ökad rapporteringsbörda för uppgiftslämnarna.

(5) Den definitiva geografiska kategoriseringen av motparter för de uppgifter om utlandsställningen som skall tillhandahållas inom tidsfristerna i bilaga III skall fastställas av ECB under 2001. Tidsfristen och den definitiva geografiska kategoriseringen av motparter för uppgifterna om betalningsbalansen skall fastställas av ECB under 2001.

(6) I vissa medlemsstater rapporterar de faktiska uppgiftslämnarna i enlighet med gängse nationell praxis inte till den nationella centralbanken utan till en annan behörig nationell statistikmyndighet. För att tillgodose ECB:s behov av statistik skall de nationella centralbankerna i

[1] EGT L 318, 27.11.1998, s. 8.

dessa medlemsstater och övriga nationella statistikmyndigheter samarbeta med varandra i enlighet med rekommendation ECB/2000/5 av den 11 maj 2000 om Europeiska centralbankens krav på rapportering av statistik över betalningsbalansen, likviditeten i utländsk valuta och utlandsställningen [1].

(7) De insynsskyddade statistiska uppgifter som överförs från de nationella centralbankerna till ECB skall vara så omfattande och detaljerade som krävs för ECBS verksamhet. Föreskrifter om insynsskydd finns i artikel 8 i förordning (EG) nr 2533/98 och specificeras ytterligare i riktlinje ECB/1998/17 av den 1 december 1998 om Europeiska centralbankens krav på rapportering av statistiska uppgifter på områdena betalningsbalansstatistik och statistik över utlandsställningen [2].

(8) Det är nödvändigt att fastställa ett förfarande för att göra tekniska ändringar i bilagorna till denna riktlinje på ett effektivt sätt. Sådana ändringar får inte leda till att den underliggande begreppsramen ändras eller att rapporteringsbördan påverkas. Hänsyn skall tas till de synpunkter som framförs av ECBS statistikkommitté vid tillämpningen av detta förfarande. De nationella centralbankerna kan föreslå sådana tekniska ändringar av bilagorna till denna riktlinje via statistikkommittén.

(9) Mot bakgrund av de framsteg som gjorts på det statistiska området har det uppstått ett behov av att uppdatera riktlinje ECB/1998/17. Därigenom ges även tillfälle att genomföra tekniska ändringar där så behövs.

(10) I enlighet med artiklarna 12.1 och 14.3 i stadgan utgör ECB:s riktlinjer en integrerad del av gemenskapslagstiftningen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Definitioner

I denna riktlinje avses med

— *deltagande medlemsstat*: en medlemsstat som har infört den gemensamma valutan i enlighet med fördraget,

— *hemmahörande/med hemvist i*: att ekonomiskt hemvist föreligger inom ett lands ekonomiska territorium enligt bilaga A till förordning (EG) nr 2533/98,

— *de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium*: de deltagande medlemsstaterna betraktade som ett ekonomiskt territorium,

— *euroområdet*: de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium och ECB,

— *Eurosystemet*: de nationella centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna och ECB,

— *gränsöverskridande transaktioner*: transaktioner varigenom fordringar eller skulder uppkommer eller inlöses, helt eller delvis, eller som innebär överlåtelse av en rätt till ett objekt mellan hemmahörande i deltagande medlemsstater, betraktade som ett ekonomiskt territorium, och hemmahörande i icke deltagande medlemsstater eller hemmahörande i tredje land. Med *gränsöverskridande positioner* avses samtliga finansiella fordringar på och skulder till hemmahörande i icke deltagande medlemsstater eller hemmahörande i tredje land. Gränsöverskridande positioner innefattar även jord, fastigheter och annan fast egendom som fysiskt befinner sig utanför de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium och som ägs av hemmahörande i deltagande medlemsstater eller som befinner sig inom de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium och ägs av hemmahörande i icke deltagande medlemsstater eller hemmahörande i tredje land, samt monetärt guld och särskilda dragningsrättigheter (SDR) som ägs av hemmahörande i deltagande medlemsstater. I den mån det behövs för sammanställningen av portföljinvesteringar och avkastningen på portföljinvesteringar inom betalningsbalansstatistiken samt portföljinvesteringar inom statistiken över utlandsställningen för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium, skall dock till och med den 31 december 2005 uttrycken gränsöverskridande positioner och gränsöverskridande transaktioner också innefatta positioner respektive transaktioner i tillgångar eller skulder som innehas av hemmahörande i deltagande medlemsstater gentemot hemmahörande i andra deltagande medlemsstater,

— *valutareserv*: i hög grad likvida, omsättbara och kreditvärdiga fordringar i annan valuta än euro som Eurosystemet har på hemmahörande i icke deltagande medlemsstater eller hemmahörande i tredje land samt guld, reservpositioner i Internationella valutafonden (IMF) och SDR,

— *övriga tillgångar i utländsk valuta*: fordringar i annan valuta än euro som Eurosystemet har på hemmahörande i deltagande medlemsstater samt fordringar i annan valuta än euro på hemmahörande i icke deltagande medlemsstater eller hemmahörande i tredje land, vilka inte uppfyller de kriterier för likviditet, omsättbarhet och kreditvärdighet som gäller för valutareserven,

— *skulder relaterade till valutareserven*: förutbestämda och potentiella, kortfristiga nettoutflöden i Eurosystemet av en typ som liknar valutareserven och övriga tillgångar i utländsk valuta i Eurosystemet,

— *betalningsbalans*: en statistisk uppställning som med lämpliga uppdelningar redovisar gränsöverskridande transaktioner under den aktuella perioden,

— *likviditet i utländsk valuta*: en statistisk översikt som med lämpliga uppdelningar redovisar Eurosystemets sammanlagda valutareserv, övriga tillgångar i utländsk valuta och valutareservsrelaterade skulder per ett referensdatum,

— *utlandsställning*: en årlig balansräkning som med lämpliga uppdelningar redovisar gränsöverskridande finansiella tillgångar och skulder per ett referensdatum.

[1] Ännu ej offentliggjort i EGT.
[2] EGT L 115, 4.5.1999, s. 47.

Artikel 2

De nationella centralbankernas skyldigheter i fråga om statistikrapportering

1. De nationella centralbankerna skall till ECB lämna de uppgifter om gränsöverskridande transaktioner, sammanlagd valutareserv, övriga tillgångar i utländsk valuta, skulder relaterade till valutareserven och gränsöverskridande positioner som behövs för att ECB skall kunna sammanställa den aggregerade betalningsbalansen, likviditeten i utländsk valuta och utlandsställningen för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium.

2. De begärda uppgifterna skall lämnas till ECB i enlighet med bilagorna I–III, som överensstämmer med gängse internationella standarder, särskilt den femte utgåvan av IMF:s betalningsbalansmanual (BPM5).

3. De begärda uppgifterna skall för betalningsbalansen avse kalendermånader, kalenderkvartal och kalenderår. För likviditet i utländsk valuta skall den avse läget i slutet av den aktuella månaden och för utlandsställningen läget vid utgången av det aktuella kalenderåret.

Artikel 3

Tidsramar

1. Uppgifter om de viktigaste posterna i den månatliga betalningsbalansen för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium skall vara ECB till handa senast vid affärsdagens slut den 30:e arbetsdagen efter utgången av den månad som uppgifterna avser.

2. Kvartalsstatistiken med detaljerad uppdelning av betalningsbalansen för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska terntorium skall vara ECB till handa senast tre månader efter utgången av det kvartal som uppgifterna avser.

3. Årsstatistiken för den aggregerade betalningsbalansen för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium skall vara ECB tillhanda senast tre månader efter utgången av det år som statistiken avser, med samma uppdelning som för kvartalsstatistiken.

4. Uppgifterna rörande likviditeten i utländsk valuta skall vara ECB tillhanda senast tre veckor efter utgången av den månad som statistiken avser.

5. Uppgifterna rörande utlandsställningen skall vara ECB tillhanda senast nio månader efter utgången av det år som statistiken avser.

6. Den nationella insamlingen av dessa uppgifter skall organiseras så att dessa tidsramar kan hållas.

Artikel 4

Överföringsstandard

1. De begärda statistiska uppgifterna skall överföras till ECB i en form som uppfyller kraven enligt bilaga IV.

2. För elektronisk överföring av den statistik som begärs av ECB om betalningsbalansen, likviditeten i utländsk valuta och utlandsställningen skall de nationella centralbankerna använda ECBS system (ESCB-Net), som utnyttjar telekommunikationsnätet. Det statistiska meddelandeformat som har utvecklats för denna elektroniska överföring av statistiska uppgifter är Gesmes/CB. Detta krav hindrar inte att andra medel efter överenskommelse kan användas för överföring av de statistiska uppgifterna till ECB som en reservlösning.

Artikel 5

De statistiska uppgifternas kvalitet

1. Utan att det påverkar ECB:s uppföljning enligt bilaga V skall de nationella centralbankerna kontrollera kvaliteten och tillförlitligheten hos de statistiska uppgifter som lämnas till ECB.

2. Denna process kan innefatta överföring av de revideringar som görs av de nationella centralbankerna, i första hand för att ta med den senaste bedömningen av de statistiska uppgifterna och därmed förbättra kvaliteten och därutöver för att i möjligaste mån säkerställa överensstämmelse mellan respektive betalningsbalansposter för var och en av de olika rapporteringsperioderna.

Artikel 6

Förenklat ändringsförfarande

ECB:s direktion har rätt att, med beaktande av statistikkommitténs synpunkter, göra tekniska ändringar i bilagorna till denna riktlinje. Sådana ändringar får inte leda till att den underliggande begreppsramen ändras eller att rapporteringsbördan påverkas.

Artikel 7

Slutbestämmelser

1. Denna riktlinje ersätter Europeiska centralbankens riktlinje ECB/1998/17.

2. Denna riktlinje riktar sig till de deltagande medlemsstaternas nationella centralbanker.

3. Denna riktlinje träder i kraft den 11 maj 2000.

4. Denna riktlinje skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 11 maj 2000.

På ECB-rådets vägnar

Willem F. DUISENBERG

BILAGA I

EUROPEISKA CENTRALBANKENS STATISTIKKRAV

1. **Betalningsbalansstatistik**

Europeiska centralbanken (ECB) behöver betalningsbalansstatistik för tre olika tidsperioder: per månad, per kvartal och per år för motsvarande referenskalenderperioder. Denna bör så långt som möjligt överensstämma med annan statistik som tillhandahålls för genomförandet av penningpolitiken.

1.1 *Månadsstatistik över betalningsbalansen – de viktigaste posterna*

Mål

Målet är en månatlig betalningsbalans för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium som visar de viktigaste posterna som påverkar monetära förhållanden och valutamarknaden.

Krav

Uppgifterna skall kunna användas för beräkning av betalningsbalansen i de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium.

När det gäller penningpolitik och valutatransaktioner begränsar sig ECB:s krav på månadsstatistik över betalningsbalansen till breda transaktionskategorier eller ”de viktigaste posterna” (se tabell 1 i bilaga II). Den korta tidsfristen för rapportering av månadsstatistiken för de viktigaste posterna, deras i hög grad aggregerade natur och deras användning inom penningpolitiken och för operationer på valutamarknaden gör att det vid behov är befogat att avvika från internationella riktlinjer (se artikel 2.2). Registrering fullt ut på upplupen basis eller transaktionsbasis är inte nödvändigt. Efter överenskommelse med ECB kan de nationella centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna lämna uppgifter om bytesbalansen och den finansiella balansen på betalningsbasis. Om det är nödvändigt för att uppgifter skall kunna lämnas inom den utsatta rapporteringsfristen, accepteras skattningar eller preliminära uppgifter.

För varje huvudkategori av transaktioner krävs uppgifter om tillgångar och skulder (eller inflöde och utflöde för bytesbalansposter). Detta innebär att de nationella centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna för externa transaktioner måste skilja på transaktioner med hemmahörande i andra deltagande medlemsstater och transaktioner utanför de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium och att varje nationell centralbank i de deltagande medlemsstaterna måste göra detta konsekvent. När medlemsantalet i euroområdet ändras, skall de nationella centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna ändra definitionen av euroområdets landssammansättning från och med den dag då ändringen av medlemsantalet börjar gälla. Bästa möjliga skattningar av tidigare uppgifter för det utvidgade euroområdet begärs in från de nationella centralbankerna i de tidigare deltagande medlemsstaterna och i den nya medlemsstaten eller de nya medlemsstaterna.

För att möjliggöra en meningsfull aggregering av portföljinvesteringar på månadsbasis för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium krävs en uppdelning mellan transaktioner i värdepapper utställda av hemmahörande i deltagande medlemsstater och värdepapper utställda av hemmahörande i övriga länder. För att göra det möjligt att hålla isär dessa uppgifter är det nödvändigt att separat fastställa om utställaren av ett värdepapper är hemmahörande i en deltagande medlemsstat. Nettotransaktioner i tillgångar i portföljinvesteringar i de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium sammanställs genom aggregering av rapporterade nettotransaktioner i värdepapper som utställts av icke hemmahörande. Nettotransaktioner i skulder i portföljinvesteringar i de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium sammanställs genom konsolidering av rapporterade nettotransaktioner totalt i nationella skulder och nettotransaktioner i värdepapper som utställts och förvärvats av hemmahörande i de deltagande medlemsstaterna.

Motsvarande rapporteringskrav och sammanställningsmetod för aggregat tillämpas för avkastning på portföljinvesteringar.

1.2 *Kvartals- och årsstatistik över betalningsbalansen*

Mål

Målet för kvartals- och årsstatistiken över betalningsbalansen i de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium är att presentera mer detaljerade uppgifter för vidare analys av externa transaktioner. Denna statistik skall bland annat bidra till de finansräkenskaper som är under utarbetande och till den gemensamma redovisningen av EU:s och euroområdets betalningsbalans i samarbete med Europeiska gemenskapernas kommission (Eurostat). En sektoruppdelning ligger till grund för en komplettering av den penningpolitiska analysen med en monetär presentation av betalningsbalansstatistiken för euroområdet.

Krav

Den kvartals- och årsstatistik över betalningsbalansen som begärs av ECB följer så långt möjligt standarderna i internationella riktlinjer (se artikel 2.2). Den av ECB begärda uppdelningen av kvartals- och årsstatistiken över betalningsbalansen presenteras i tabell 2 i bilaga II. Särskilda europeiskt harmoniserade begrepp och definitioner beträffande kapitaltransfereringar, m.m. och den finansiella balansen återfinns i bilaga III.

Uppdelningen av den kvartals- och årsvisa statistiken över bytesbalansen överensstämmer med vad som gäller för månadsstatistiken. Endast de viktigaste posterna behövs för varor, tjänster och transfereringar. För faktorinkomster krävs en mer detaljerad uppdelning.

För posten övriga investeringar i den finansiella balansen har en förenkling gjorts av kraven i Internationella valutafondens (IMF) standardkomponenter i femte utgåvan av betalningsmanualen (BPM5). Denna förenkling innebär att det inte görs någon åtskillnad mellan lån och inlåning på vardera sidan i balansräkningen, att det inte behövs någon uppdelning i löptider och att presentationen av uppdelningen ändrats (dvs. uppdelningen sker främst efter sektorer). Denna sektoruppdelning är förenlig men inte identisk med BPM5, där uppdelningen sker i huvudsak efter instrument.

Medlemsstaterna förväntas i sin kvartals- och årsstatistik över betalningsbalansen skilja på transaktioner med andra deltagande länder och samtliga övriga externa transaktioner. På samma sätt som för månadsstatistiken krävs för kvartals- och årsstatistiken på området portföljinvesteringar en uppdelning mellan transaktioner i värdepapper utställda av hemmahörande i deltagande medlemsstater och värdepapper utställda av hemmahörande i övriga länder. Samma gäller för avkastningen på portföljinvesteringar.

För betalningsbalansen i de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium krävs statistik över upplupen avkastning på kapital på kvartalsbasis. I överensstämmelse med nationalräkenskapssystemet rekommenderar BPM5 att räntor redovisas på upplupen basis. Denna rekommendation påverkar såväl bytesbalansen (avkastning på kapital) som den finansiella balansen.

2. **Likviditet i utländsk valuta**

Mål

Målet är en månatlig redogörelse för de deltagande nationella centralbankernas och ECB:s valutareserv, övriga tillgångar i utländsk valuta och valutareservsrelaterade skulder i enlighet med IMF:s och BIS (Banken för internationell betalningsutjämning) gemensamma mall för ”likviditet i utländsk valuta”. Denna information kompletterar de uppgifter om valutareserven som ingår i betalningsbalansstatistiken och statistiken över utlandsställningen för euroområdet.

Krav

Euroområdets valutareserv består av i hög grad likvida, omsättbara och kreditvärdiga fordringar i utländsk valuta (dvs. andra valutor än euro) på hemmahörande utanför euroområdet som innehas av ECB (poolning av valutareserver) och de deltagande nationella centralbankerna (valutareserver som inte poolas), inklusive guld, reservpositioner i IMF och särskilda dragningsrätter (SDR). Här kan även positioner i finansiella derivat ingå. Valutareserven sammanställs brutto utan avdrag för skulder relaterade till valutareserven. Uppdelningen av de uppgifter som begärs in från de deltagande medlemsstaterna presenteras i avsnitt I A tabell 3 i bilaga II.

Sådana Eurosystemstillgångar i utländsk valuta som inte motsvarar denna definition, dvs. fordringar på hemmahörande i deltagande medlemsstater samt fordringar på hemmahörande i icke deltagande medlemsstater som inte uppfyller kriterierna för likviditet, omsättbarhet och kreditvärdighet, ingår i posten ”övriga tillgångar i utländsk valuta” i redovisningen av likviditet i utländsk valuta (avsnitt I B tabell 3 i bilaga II).

Fordringar i euro på icke hemmahörande och balanser i utländsk valuta som innehas av staten i deltagande medlemsstater betraktas inte som valutareserv; sådana belopp bokförs som ”övriga finansiella positioner”, om de utgör fordringar på hemmahörande utanför euroområdet.

Dessutom skall information om sådana förutbestämda och potentiella, kortfristiga nettoutflöden i Eurosystemet som är knutna till Eurosystemets valutareserv och övriga tillgångar i utländsk valuta, de s.k. valutareservsrelaterade skulderna rapporteras enligt avsnitt II–IV tabell 3 i bilaga II.

3. **Statistik över utlandsställningen**

Mål

Målet är en årlig redogörelse för de externa tillgångarna och skulderna i de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium som helhet som underlag för penningpolitik och analys av valutamarknader. ECB behöver statistik över utlandsställningen avseende stockarna vid utgången av kalenderåret. Dessa statistiska uppgifter kan också vara till hjälp vid sammanställning av betalningsbalansflöden.

Krav

Den statistik över utlandsställningen som begärs av ECB följer i möjligaste mån de standarder som anges i internationella riktlinjer (se artikel 2.2). ECB sammanställer utlandsställningen för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium sett som en helhet. Uppdelningen av utlandsställningen för de deltagande medlemsstaterna som ekonomiskt område presenteras i tabell 4 i bilaga II.

ECB kan begära kvartalsuppgifter som är av särskild betydelse för genomförandet av penningpolitiken, särskilt sådana poster på kontot övriga finansiella positioner som för närvarande lämnas till BIS för dess statistik över den internationella bankverksamheten.

Utlandsställningen visar de finansiella stockarna i slutet av referensperioden, värderade till de kurser som gäller vid denna tidpunkt. Följaktligen beror en del av förändringen i stockarnas värde under referensperioden på de finansiella transaktioner som ägt rum och redovisats i betalningsbalansen. På samma sätt beror en del av förändringarna mellan positioner i början och slutet av en viss period på förändringar i marknadsvärdet för de redovisade finansiella tillgångarna och skulderna. Om stockarna är denominerade i andra valutor än den beräkningsenhet som används för utlandsställningen, kommer förändringarna i växelkurser gentemot andra valutor också att påverka dessa stockars värde. Slutligen skall andra förändringar i stockarna som inte beror på nyss nämnda faktorer betraktas som övriga justeringar.

För en korrekt avstämning mellan de finansiella flödena och stockarna i de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium krävs att sådana värdeförändringar på grund av marknadsvärde, växelkurser och övriga justeringar redovisas separat.

Av praktiska skäl kommer dock dessa förändringar i början av den tredje etappen av Ekonomiska och monetära unionen att redovisas tillsammans som en klumpsumma under en enda rubrik och utlandsställningen sammanställas netto med aggregerad nationell statistik som underlag. Dessutom kan särskilda regler tillämpas för värdering av eget kapital i direkta investeringar, t.ex. när det gäller onoterade aktier.

Utlandsställningen behandlas så långt som möjligt på samma sätt som kvartals- och årsstatistiken över betalningsbalansflödena. Begrepp, definitioner och uppdelningar överensstämmer med dem som används för kvartals- och årsstatistiken över betalningsbalansflödena. Så långt det är möjligt bör uppgifter om utlandsställningen bedömas tillsammans med annan statistik, såsom finansmarknadsstatistik, finansräkenskaper och nationalräkenskaper. Dessa stockar omfattar uppgifter om positioner för direkta investeringar, som sammanställs av Europeiska gemenskapernas kommission (Eurostat).

Portföljtillgångar inom utlandsställningen skall sammanställas på grundval av rena stockuppgifter om innehav vid årsslutet av aktier och kort- och långfristiga räntebärande värdepapper, utställda av hemmahörande utanför euroområdet. Varje kategori skall anges för sig. De krav på uppgifter som fastställts av ECB stämmer till fullo överens med dem som antagits för IMF:s Co-ordinated Portfolio Investment Survey.

BILAGA II

BEGÄRDA UPPDELNINGAR

Tabell 1

De vikigaste posterna i den månatliga betalningsbalansen för euroområdet

	Kredit	Debet	Netto
I. **Bytesbalansen**			
Varor	extra	extra	extra
Tjänster	extra	extra	extra
Faktorinkomster			
Löner	extra	extra	extra
Avkastning på kapital			
— på direkta investeringar	extra	extra	extra
— på portföljinvesteringar	extra		nationellt
— på övrigt kapital	extra	extra	extra
Löpande transfereringar	extra	extra	extra
II. **Kapitaltransfereringar, m.m.**	extra	extra	extra
	Tillgångar netto	Skulder netto	Netto
III. **Finansiell balans**			
Direkta investeringar			extra
Utanför euroområdet			extra
— eget kapital			extra
— återinvesterade vinstmedel			extra
— övrigt direktinvesteringskapital			extra
I det rapporterande landet			extra
— eget kapital			extra
— återinvesterade vinstmedel			extra
— övrigt direktinvesteringskapital			extra
Portföljinvesteringar	extra/intra	nationellt	
Aktier	extra/intra	nationellt	
Räntebärande värdepapper	extra/intra	nationellt	
— obligationer	extra/intra	nationellt	
— penningmarknadsinstrument	extra/intra	nationellt	
Finansiella derivat			nationellt
Övriga finansiella flöden	extra	extra	extra
MFI (exklusive centralbanker)	extra	extra	extra
— långfristiga	extra	extra	extra
— kortfristiga	extra	extra	extra
Offentlig sektor	extra	extra	extra
Monetära myndigheter	extra		extra
Övriga sektorer	extra	extra	extra
Valutareserv	extra		extra

"extra": avser transaktioner/positioner med hemmahörande utanför euroområdet (för portföljinvesteringar och avkastningen från dessa avses utfärdarens hemvist).
"intra": avser gränsöverskridande transaktioner/positioner inom euroområdet.
"nationellt": avser det sammanlagda beloppet av alla gränsöverskridande transaktioner/positioner utförda av hemmahörande i en medlemsstat (används endast i samband med skulder på portföljinvesteringar och nettobalansen på kontot för finansiella derivat).

Tabell 2

Kvartals- och årsstatistik över betalningsbalansen för euroområdet

	Kredit	Debet	Netto
I. **Bytesbalansen**			
Varor	extra	extra	extra
Tjänster	extra	extra	extra
Faktorinkomster			
Löner	extra	extra	extra
Avkastning på kapital			
— på direkta investeringar	extra	extra	extra
— eget kapital	extra	extra	extra
— ränta på lån	extra	extra	extra
— på portföljinvesteringar	extra		nationellt
— utdelningar	extra		nationellt
— ränta på lån	extra		nationellt
— obligationer	extra		nationellt
— penningmarknadsinstrument	extra		nationellt
— på övrigt kapital	extra	extra	extra
Löpande transfereringar	extra	extra	extra
II. **Kapitaltransfereringar, m.m.**	extra	extra	extra
	Tillgångar netto	Skulder netto	Netto
III. **Finansiell balans**			
Direkta investeringar			extra
Utanför euroområdet			extra
— eget kapital			extra
i) MFI (exklusive centralbanker)			extra
ii) övriga sektorer			extra
— återinvesterade vinstmedel			extra
i) MFI (exklusive centralbanker)			extra
ii) övriga sektorer			extra
— övrigt direktinvesteringskapital			extra
i) MFI (exklusive centralbanker)			extra
ii) övriga sektorer			extra
I det rapporterande landet			extra
— eget kapital			extra
i) MFI (exklusive centralbanker)			extra
ii) övriga sektorer			extra
— återinvesterade vinstmedel			extra
i) MFI (exklusive centralbanker)			extra
ii) övriga sektorer			extra
— övrigt direktinvesteringskapital			extra
i) MFI (exklusive centralbanker)			extra
ii) övriga sektorer			extra

	Tillgångar netto	Skulder netto	Netto
Portföljinvesteringar	extra/intra	nationellt	
Aktier	extra/intra	nationellt	
i) monetära myndigheter	extra/intra	—	
ii) offentlig sektor	extra/intra	—	
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra/intra	nationellt	
iv) övriga sektorer	extra/intra	nationellt	
Räntebärande värdepapper	extra/intra	nationellt	
— obligationer	extra/intra	nationellt	
i) monetära myndigheter	extra/intra	nationellt	
ii) offentlig sektor	extra/intra	nationellt	
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra/intra	nationellt	
iv) övriga sektorer	extra/intra	nationellt	
— penningmarknadsinstrument	extra/intra	nationellt	
i) monetära myndigheter	extra/intra	nationellt	
ii) offentlig sektor	extra/intra	nationellt	
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra/intra	nationellt	
iv) övriga sektorer	extra/intra	nationellt	
Finansiella derivat			nationellt
i) monetära myndigheter			nationellt
ii) offentlig sektor			nationellt
iii) MFI (exklusive centralbanker)			nationellt
iv) övriga sektorer			nationellt
Övriga finansiella flöden	extra	extra	extra
i) monetära myndigheter	extra	extra	extra
— lån/sedlar, mynt och inlåning	extra	extra	extra
— övriga tillgångar/skulder	extra	extra	extra
ii) offentlig sektor	extra	extra	extra
— handelskrediter	extra	extra	extra
— lån/sedlar, mynt och inlåning	extra	extra	extra
— övriga tillgångar/skulder	extra	extra	extra
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra	extra	extra
— lån/sedlar, mynt och inlåning	extra	extra	extra
— övriga tillgångar/skulder	extra	extra	extra
iv) övriga sektorer	extra	extra	extra
— handelskrediter	extra	extra	extra
— lån/sedlar, mynt och inlåning	extra	extra	extra
— övriga tillgångar/skulder	extra	extra	extra
Valutareserv	extra		
Monetärt guld	extra		
Särskilda dragningsrätter (SDR)	extra		
Reservposition i Internationella valutafonden (IMF)	extra		
Utländsk valuta	extra		
— sedlar, mynt och inlåning	extra		
— hos monetära myndigheter	extra		
— hos MFI (exklusive centralbanker)	extra		

	Tillgångar netto	Skulder netto	Netto
— Värdepapper	extra		
— aktier	extra		
— obligationer	extra		
— penningmarknadsinstrument	extra		
— Finansiella derivat	extra		
Övriga fordringar	extra		

Tabell 3

Månadsstatistik över Eurosystemets internationella valutareserv; euroområdets valutareservsrelaterade skulder

I. **Officiell valutareserv och övriga tillgångar i utländsk valuta (ungefärligt marknadsvärde)**

A. *Officiell valutareserv*

1. Valutareserv i utländsk valuta (i konvertibla utländska valutor)
   a) värdepapper, varav med
      — utgivare som har huvudkontor i euroområdet
   b) sedlar, mynt och inlåning totalt hos
      i) övriga nationella centralbanker, Banken för internationell betalningsutjämning (BIS) och IMF
      ii) banker med huvudkontor i euroområdet och belägna utanför euroområdet
      iii) banker med huvudkontor utanför och belägna utanför euroområdet
2. IMF-reservposition
3. SDR
4. Guld (inklusive guldreserven och guldsvappar)
5. Övriga valutareserver
   a) finansiella derivat
   b) lån till icke-banker, ej hemmahörande i euroområdet
   c) övrigt

B. *Övriga tillgångar i utländsk valuta*

a) värdepapper som ej ingår i den officiella valutareserven
b) inlåning som ej ingår i den officiella valutareserven
c) lån som ej ingår i den officiella valutareserven
d) finansiella derivat som ej ingår i den officiella valutareserven
e) guld som ej ingår i den officiella valutareserven
f) övrigt

II. **Förutbestämda nettoutflöden i utländsk valuta de närmaste 12 månaderna (nominellt värde)**

	Totalt	Fördelning på löptider (i förekommande fall, återstående löptid)		
		Upp till en månad	Över en månad och upp till tre månader	Över tre månader och upp till ett år
1. Lån, värdepapper och inlåning i utländsk valuta				
— utflöden (–) kapitalbelopp				
ränta				
— inflöden (+) kapitalbelopp				
ränta				
2. Aggregerade korta och långa terminspositioner i utländsk valuta visavi inhemsk valuta (inklusive terminsledet i valutaswappar)				
a) korta positioner (–)				
b) långa positioner (+)				
3. Övriga (specificera)				
— utflöden i samband med repor (–)				
— inflöden i samband med omvända repor (+)				
— handelskrediter (–)				
— handelskrediter (+)				
— övriga skulder (–)				
— övriga fordringar (–)				

III. **Potentiella nettoutflöden i utländsk valuta de närmaste 12 månaderna (nominellt värde)**

	Totalt	Fördelning på löptider (i förekommande fall, återstående löptid)		
		Upp till en månad	Över en månad och upp till tre månader	Över tre månader och upp till ett år
1. Ansvarsförbindelser i utländsk valuta				
a) säkerheter för skulder som förfaller inom ett år				
b) övriga ansvarsförbindelser				
2. Utländska värdepapper emitterade med säljoptioner				
3. Ej dragna, ovillkorade kreditutfästelser emitterade av				
a) övriga nationella monetära myndigheter, BIS, IMF och andra internationella organisationer				
— övriga nationella monetära myndigheter (+)				
— BIS (+)				
— IMF (+)				
b) banker och andra finansinstitut med huvudkontor i det rapporterande landet (+)				
c) banker och andra finansinstitut med huvudkontor utanför det rapporterande landet (+)				
4. Ej dragna, ovillkorade kreditutfästelser emitterade till				
a) övriga nationella monetära myndigheter, BIS, IMF och andra internationella organisationer				
— övriga nationella monetära myndigheter (–)				
— BIS (–)				
— IMF (–)				
b) banker och andra finansinstitut med huvudkontor i det rapporterande landet (–)				
c) banker och andra finansinstitut med huvudkontor utanför det rapporterande landet (–)				
5. Aggregerade korta och långa optionspositioner i utländska valutor visavi inhemsk valuta				
a) korta positioner				
i) köpta säljoptioner				
ii) utfärdade köpoptioner				
b) långa positioner				
i) köpta köpoptioner				
ii) utfärdade säljoptioner				
PRO MEMORIA: plusoptioner (In-the-money options)				
(1) Till aktuella växelkurser				
a) kort position				
b) lång position				
(2) + 5 % (depreciering på 5 %)				
a) kort position				
b) lång position				
(3) – 5 % (appreciering på 5 %)				
a) kort position				
b) lång position				
(4) + 10 % (depreciering på 10 %)				
a) kort position				
b) lång position				
(5) – 10 % (appreciering på 10 %)				
a) kort position				
b) lång position				
(6) Övriga (specificera)				
a) kort position				
b) lång position				

IV. **Memorandumposter**

1. Följande skall rapporteras punktligt med ordinarie regelbundenhet:
   a) kortfristig skuld i inhemsk valuta indexerad i förhållande till växelkursen
   b) finansiella instrument denominerade i utländsk valuta och reglerade på andra sätt (t. ex. i inhemsk valuta)
      — icke leveransbara terminskontrakt
         i) korta positioner
         ii) långa positioner
      — övriga instrument
   c) pantsatta tillgångar
      — ingående i valutareserven
      — ingående i övriga tillgångar i utländsk valuta
   d) lånade värdepapper och värdepapper i repoavtal
      — utlånade eller i repoavtal och upptagna i avsnitt I
      — utlånade eller i repoavtal men ej upptagna i avsnitt I
      — lånade eller förvärvade och upptagna i avsnitt I
      — lånade eller förvärvade men ej upptagna i avsnitt I
   e) finansiella derivattillgångar (nettomarknadsvärde)
      — terminer
      — futures
      — svappar
      — optioner
      — övriga
   f) derivat (terminer, futures eller optionsavtal) vars återstående löptid överstiger ett år och som omfattas av marginalsäkerhetskrav
      — aggregerade korta och långa positioner i terminer och futures i utländsk valuta visavi inhemsk valuta (inklusive terminsledet i valutasvappar)
         i) korta positioner
         ii) långa positioner
      — aggregerade korta och långa positioner av optioner i utländsk valuta visavi inhemsk valuta
         i) korta positioner
            — köpta säljoptioner
            — utfärdade köpoptioner
         ii) långa positioner
            — köpta köpoptioner
            — utfärdade säljoptioner

2. Följande skall redovisas mindre ofta (t. ex. en gång per år):
   a) reservernas valutasammansättning (per valutagrupp)
      — valutor i SDR-korgen
      — valutor som ej ingår i SDR-korgen

Tabell 4

Årsstatistik över euroområdets utlandsställning

	Tillgångar netto	Skulder netto	Netto
I. **Direkta investeringar**			
Utanför euroområdet	extra		
— aktier och återinvesterade vinstmedel	extra		
i) MFI (exklusive centralbanker)	extra		
ii) övriga sektorer	extra		
— Övrigt direktinvesteringskapital	extra		
i) MFI (exklusive centralbanker)	extra		
ii) övriga sektorer	extra		
I det rapporterande landet		extra	
— aktier och återinvesterade vinstmedel		extra	
i) MFI (exklusive centralbanker)		extra	
ii) övriga sektorer		extra	
— Övrigt direktinvesteringskapital		extra	
i) MFI (exklusive centralbanker)		extra	
ii) övriga sektorer		extra	
II. **Portföljinvesteringar**			
Aktier	extra/intra	nationellt	
i) monetära myndigheter	extra/intra	—	
ii) offentlig sektor	extra/intra	—	
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra/intra	nationellt	
iv) övriga sektorer	extra/intra	nationellt	
Räntebärande värdepapper	extra/intra	nationellt	
— obligationer	extra/intra	nationellt	
i) monetära myndigheter	extra/intra	nationellt	
ii) offentlig sektor	extra/intra	nationellt	
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra/intra	nationellt	
iv) övriga sektorer	extra/intra	nationellt	
— penningmarknadsinstrument	extra/intra	nationellt	
i) monetära myndigheter	extra/intra	nationellt	
ii) offentlig sektor	extra/intra	nationellt	
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra/intra	nationellt	
iv) övriga sektorer	extra/intra	nationellt	
III. **Finansiella derivat**			
i) monetära myndigheter	extra	extra	extra
ii) offentlig sektor	extra	extra	extra
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra	extra	extra
iv) övriga sektorer	extra	extra	extra
IV. **Övriga finansiella positioner**			
i) monetära myndigheter	extra	extra	extra
— lån/sedlar, mynt och inlåning	extra	extra	extra
— övriga tillgångar/skulder	extra	extra	extra

	Tillgångar netto	Skulder netto	Netto
ii) offentlig sektor	extra	extra	extra
— handelskrediter	extra	extra	extra
— lån/sedlar, mynt och inlåning	extra	extra	extra
— övriga tillgångar/skulder	extra	extra	extra
iii) MFI (exklusive centralbanker)	extra	extra	extra
— lån/sedlar mynt och inlåning	extra	extra	extra
— övriga tillgångar/skulder	extra	extra	extra
iv) övriga sektorer	extra	extra	extra
— handelskrediter	extra	extra	extra
— lån/sedlar, mynt och inlåning	extra	extra	extra
— övriga tillgångar/skulder	extra	extra	extra
V. **Valutareserv**			
Monetärt guld	extra		
SDR	extra		
Reservposition i IMF	extra		
Utländsk valuta	extra		
— Sedlar, mynt och inlåning	extra		
— hos monetära myndigheter	extra		
— hos MFI (exklusive centralbanker)	extra		
— Värdepapper	extra		
— Aktier	extra		
— Obligationer	extra		
— Penningmarknadsinstrument	extra		
— Finansiella derivat	extra		
Övriga fordringar	extra		

Utlandsställningen vid slutet av 1999 och slutet av 2000 skall avse ”nationella” data.

extra: avser transaktioner/positioner med hemmahörande utanför euroområdet (för portföljinvesteringar och avkastningen från dessa avses utfärdarens hemvist).

intra: avser gränsöverskridande transaktioner/positioner inom euroområdet.

nationellt: avser det sammanlagda beloppet av alla gränsöverskridande transaktioner/positioner utförda av hemmahörande i en medlemsstat (används endast i samband med skulder på portföljinvesteringar och nettobalansen för finansiella derivat).

BILAGA III

BEGREPP OCH DEFINITIONER SOM SKALL ANVÄNDAS I DEN STATISTIK ÖVER BETALNINGSBALANSEN, LIKVIDITETEN I UTLÄNDSK VALUTA OCH UTLANDSSTÄLLNINGEN SOM SKALL RAPPORTERAS TILL EUROPEISKA CENTRALBANKEN

För att kunna sammanställa användbar aggregerad extern statistik för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium har begrepp och definitioner utarbetats för statistik över betalningsbalansen (faktorinkomster, kapitaltransfereringar, m.m. och finansiell balans), likviditeten i utländsk valuta och utlandsställningen. Dessa krav är baserade på det så kallade genomförandepaketet (Implementation Package, juli 1996) och andra dokument som godkänts av ECB-rådet. Gängse internationella standarder, t.ex. Internationella valutafondens (IMF) rekommendationer för betalningsbalansstatistik (Balance of Payments Manual [BPM5]) samt IMF:s och BIS (Banken för internationell betalningsutjämning) modell för International Reserves and Foreign Currency Liquidity, har använts som referenser vid formuleringen av dessa begrepp och definitioner. De viktigaste förslagen till harmonisering följer nedan. Ytterligare vägledning finns i rapporterna till respektive förslag, vilkas referenskoder ges inom parentes. De rapporter som det hänvisas till ingår inte i rättsaktens text.

1. Begrepp och definitioner för valda poster

1.1 *Avkastning på kapital (ST/SC/BP/INC09801)*

Definition

Avkastning på kapital omfattar avkastning från en inhemsk enhets äganderätt till en utländsk finansiell tillgång och, på motsvarande sätt, avkastningen från en icke inhemsk enhets äganderätt till en inhemsk finansiell tillgång.

Omfatting

Avkastning på kapital omfattar intäkter och utbetalningar från direkta investeringar, portföljinvesteringar och avkastning på övriga finansiella positioner samt intäkter från valutareserven. Kraven på månadsstatistik över de viktigaste posterna och kvartals- och årsstatistik över betalningsbalansen är nästan identiska med IMF:s standardkomponenter enligt BPM5. Den största skillnaden är att ECB inte kräver någon uppdelning i utdelade och icke utdelade vinstmedel när det gäller avkastning på direkta investeringar som utgörs av aktier.

Registreringstidpunkt

Ränteintäkter bokförs på upplupen basis (inte nödvändigt för månadsstatistiken). Utdelningar registreras den dag de förfaller till betalning.

1.2 *Kapitaltransfereringar, m.m. (STA/WGS/BOP/CAPITAL96)*

Definition

Definitionen av kapitaltransfereringar, m.m. omfattar kapitaltransfereringar och förvärv eller avyttring av icke-producerade, icke-finansiella tillgångar. Löpande transfereringar skall redovisas i bytesbalansen.

Omfattning

Standardkomponenterna för kapitaltransfereringar, m.m. består av en sektorsvis uppdelning i posterna offentlig sektor och övriga sektorer, med ytterligare en uppdelning därefter. ECB kommer endast att sammanställa kapitaltransfereringar, m.m. som en klumpsumma, och ingen uppdelning behövs inom denna. Det är viktigt att skilja på löpande transfereringar och kapitaltransfereringar, m.m., och i allmänhet görs uppdelningen efter mottagarlandets användning av transfereringen.

1.3 *Direkta investeringar (STA/WGS/BOP/DI95)*

Definition

Enligt internationella standarder (IMF/OECD) antyder innehav av 10 % eller mer av ett företags kapital på ett långsiktigt intresse från direktinvesterarens sida och utgör därför ett direktinvesteringsförhållande. Ett förhållande baserat på sådana kriterier kan finnas direkt mellan två enheter och indirekt via en tredje enhet som själv ingår i ett direktinvesteringsförhållande med de två andra. Följaktligen kan det finnas ett direktinvesteringsförhållande mellan ett antal närstående företag, oavsett om kopplingarna omfattar en enkel kedja eller flera kedjor. Det kan utvidgas till indirekta förhållanden, exempelvis till direktinvesteringsföretags dotterbolag, dotterdotterbolag och intressebolag, liksom till syskonbolag.

Omfattning

Special purpose entities (SPE) betraktas som reguljära direktinvesterare eller direktinvesteringsföretag. De nationella centralbankerna i deltagande medlemsstater som inte kan följa denna rekommendation skall lämna uppgifter om SPE separat. För att undvika avvikelser skall direktinvesteringsförhållanden i enlighet med IMF:s rekommendationer och Eurostats/OECD:s riktlinjer redovisas enligt "riktningsprincipen". För att sammanställningen av återinvesterade vinstmedel skall bli konsekvent har beräkningsmetoden och bokföringstidpunkten fastställts. Finansiella mellanhavanden inom koncerner, inklusive handelskrediter, betraktas som direktinvesteringskapital.

1.4 *Portföljinvesteringar (STA/WGS/BOP/PORT95)*

Definition

Posten portföljinvesteringar i euroområdet innefattar i) aktier och ii) räntebärande värdepapper i form av obligationer och penningmarknadsinstrument, såvida de inte kategoriseras antingen som direkta investeringar eller som valutareserv. Finansiella derivat samt repoavtal och värdepapperslån ingår inte i portföljinvesteringarna.

Omfattning

Posten aktier omfattar alla instrument som utgör fordringar på restvärdet i registrerade aktiebolag sedan alla fordringsägare har betalats. Andelar, aktier preferensaktier, preferensandelar eller liknande handlingar betecknar vanligtvis innehav av eget kapital. Även transaktioner och innehav av andelar i värdepappersfonder, t.ex. aktie- eller räntefonder, ingår.

Obligationer är i princip värdepapper som ställs ut med en initial löptid på mer än ett år och som vanligtvis ger innehavaren i) en villkorslös rätt till en fast monetär avkastning eller en i kontrakt fastställd variabel monetär avkastning (utbetalningen av ränta är oberoende av gäldenärens intäkter) och ii) en villkorslös rätt till en fast summa som återbetalning av skuldbeloppet vid ett eller flera bestämda datum.

Till skillnad från obligationer är penningmarknadsinstrument värdepapper som ställs ut med en initial löptid på högst ett år. De ger i allmänhet innehavaren en villkorslös rätt till ett visst angivet belopp på ett bestämt datum. Dessa instrument handlas vanligtvis till underkurs på organiserade marknader. Kursen beror på räntesatsen och den tid som återstår till förfallodagen.

Regeringstidpunkt

Transaktioner i finansiella poster skall registreras när såväl långivaren som gäldenären bokför fordran respektive skuld (i enlighet med BPM5).

Rekommendationer har antagits om redovisning av betalningsbalansen fullt ut på upplupen basis (STA/WGS/BOP/ACC9711). När det gäller betalningsbalansen i de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium krävs uppgifter om upplupen avkastning på investeringar endast i kvartals- och årsstatistiken. Registrering fullt ut på upplupen basis är inte nödvändigt för de viktigare poster som redovisas månadsvis i betalningsbalansen.

1.5 *Finansiella derivat (april 1997, oktober 1997, april 1998: STA/WG/BOP/SG59802)*

Definition

Finansiella derivat är finansiella instrument knutna till ett visst finansiellt instrument, ett visst index eller en viss vara, och som utgör underlag för handel med specifika finansiella risker på finansiella marknader. Transaktioner i finansiella derivat behandlas som särskilda transaktioner och inte som integrerade delar av det värde på de underliggande transaktioner som de kan vara knutna till.

Omfattning

Transaktioner och positioner i optioner, terminer, svappar, valutaterminskontrakt, kreditderivat och underliggande derivat redovisas i betalningsbalansen, likviditeten i utländsk valuta och utlandsställningen.

Tilläggssäkerheter (Initial margin payments) betraktas som förändringar i inlåning och bör, om de kan identifieras, redovisas på kontot övriga finansiella flöden. Behandlingen av marginalsäkerheter (variation margin payments) beror på deras karaktär: optionsliknande marginalsäkerheter betraktas i princip som förändringar i inlåning och bör, om de kan identifieras, redovisas på kontot övriga finansiella flöden. Terminsliknande marginalsäkerheter betraktas i princip som derivattransaktioner och bör redovisas på kontot finansiella derivat.

När det gäller optioner bör premierna (dvs. optionernas köp-/säljkurs och tillhörande courtage) i sin helhet redovisas som finansiella derivat.

De nettoavvecklingsflöden som är knutna till räntederivat bör redovisas som finansiella derivat.

Underliggande derivat (embedded derivatives) bör redovisas tillsammans med det underliggande finansiella instrumentet och bör inte redovisas och värderas för sig i statistiken över betalningsbalansen, likviditeten i utländsk valuta och utlandsställningen.

Klassificeringen av specifika kreditderivatinstrument bör bestämmas för sig i varje enskilt fall.

Värderingen av finansiella derivat bör göras enligt marknadsvärdesprincipen (market-to-market).

Registreringstidpunkt

Transaktioner i finansiella poster registreras när såväl långivaren som gäldenären bokför fordran respektive skuld (i enlighet med BPM5). Till följd av de praktiska problem som är förknippade med att hålla isär tillgångs- och skuldflödena på ett meningsfullt sätt när det gäller vissa derivat redovisas samtliga transaktioner i finansiella derivat i betalningsbalansen för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium på nettobasis tills vidare. Tillgångs- och skuldpositioner i finansiella derivat i statistiken över utlandsställningen redovisas på bruttobasis, med undantag för de finansiella derivat som hör till valutareserven, vilka redovisas netto.

1.6 *Övriga finansiella flöden (STA/WG/BOP/OTH95)*

Definition

Med övriga finansiella flöden avses en restkategori som inkluderar alla finansiella transaktioner som inte omfattas av kontona för direkta investeringar, portföljinvesteringar, finansiella derivat eller valutareserven.

Omfattning

Övriga finansiella flöden omfattar handelskrediter, lån/sedlar, mynt och inlåning samt övriga tillgångar/skulder (i enlighet med BPM5).

Balanser och transaktioner mellan nationella centralbanker som härrör från finansiella operationer via Target skall redovisas netto på tillgångssidan under lån och inlåning under monetära myndigheters övriga finansiella flöden.

Bankernas redovisningspraxis, snarare än äganderättens övergång, är den vägledande principen för behandling av repoavtal, ”sell-buy-back-transaktioner” och värdepapperslån i betalningsbalansen. Om en vedertagen internationell redovisningsstandard saknas, skall en gemensam praxis som tillgodoser de statistiska behoven antas efter överenskommelse med ECB. I enlighet med denna rekommendation redovisas äkta repoavtal, ”sell-buy-back-transaktioner” och värdepapperslån som lån mot säkerhet.

Registreringstidpunkt

Principerna om övergång av äganderätten, likviddag och betalningstillfälle är alla i överensstämmelse med IMF:s rekommendationer.

För att uppnå konsekvent aggregerad statistik för de deltagande medlemsstaternas ekonomiska territorium görs ingen åtskillnad mellan lån och inlåning inom respektive sektor och ingen uppdelning görs efter löptider. En sektorsvis presentation av uppdelningen, som är förenlig med IMF:s standardkomponenter, används för kvartals- och årsstatistiken. Medlemsstaterna får göra ytterligare uppdelningar i sin nationella statistik.

För de viktigaste posterna i månadsstatistiken krävs en uppdelning mellan kortfristiga och långfristiga flöden inom banksektorn.

1.7 *Valutareserv*

Definition

I enlighet med rekommendationerna i BPM5 består euroområdets valutareserv av i hög grad likvida, omsättbara och kreditvärdiga fordringar i utländsk valuta (dvs. i annan valuta än euro) som ECB (poolade reserver) och de deltagande nationella centralbankerna (icke-poolade valutareserver) innehar på icke hemmahörande i euroområdet samt guld, IMF-reservpositioner och särskilda dragningsrätter (SDR). Jämförbara tillgångar som innehas av ECB och de deltagande nationella centralbankerna och som inte motsvarar denna definition, dvs. fordringar i euro på icke hemmahörande i euroområdet och fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet, behandlas därför inte i den externa statistiken som valutareserver för euroområdet. Detta gäller exempelvis inlåning i utländsk valuta hos bank som hör hemma i euroområdet. Inte heller betraktas balanser i utländsk valuta som innehas av staten i deltagande medlemsstater som valutareserver.

Omfattning

Transaktioner och positioner i euroområdets valutareserver presenteras i betalningsbalansen respektive utlandsställningen för euroområdet. Presentationen följer standardkomponenterna i BPM5, även om det i överensstämmelse med den översikt som antagits av IMF har införts en separat kategori för finansiella derivat. Innehav av valutareserver, inklusive guldinnehav, bör i utlandsställningen värderas till de mittkurser som gäller på marknaden i slutet av ifrågavarande period och räknas om till euro till de slutliga mittkurser som gäller på marknaden på referensperiodens sista dag. Transaktioner i reserver bör i betalningsbalansen redovisas till den marknadskurs som gäller vid tidpunkten för transaktionen och räknas om till euro till de växelkurser som gäller på marknaden vid tidpunkten för transaktionen. Avkastning på valutareserven, inklusive ränteintäkter från reservinnehav av räntebärande värdepapper, redovisas på upplupen basis minst kvartalsvis utan åtskillnad under posten avkastning på övrigt kapital. Valutareserver skall i redogörelserna för betalningsbalansen och utlandsställningen redovisas på bruttobasis, utan något avdrag för skulder relaterade till valutareserven, med undantag för finansiella derivat, för vilka nettoredovisning skall tillämpas.

Uppfattningen att tillgängliga reserver kan vara en mer betydelsefull indikator på ett lands förmåga att uppfylla sina åtaganden i utländsk valuta än den typ av bruttoreserver som presenteras i redogörelserna för betalningsbalansen och utlandsställningen har fått ökad betydelse och införlivats i IMF:s särskilda standard för utgivning av statistik (Special Data Dissemination Standard). För att beräkna de tillgängliga reserverna måste uppgifter om bruttoreserver kompletteras med information om andra tillgångar i utländsk valuta och skulder relaterade till valutareserven. I enlighet därmed kompletteras de månatliga uppgifterna om Eurosystemets (brutto-)valutareserv med information om andra tillgångar i utländsk valuta och om förutbestämda och potentiella, kortfristiga nettoflöden ur bruttovalutareserven, klassificerade efter återstående löptid. Vidare krävs en valutauppdelning mellan bruttovalutareserver i SDR-valutor (totalt) och i andra valutor (totalt), med ett kvartals eftersläpning.

När det gäller enskilda poster, bör innehavet av monetärt guld vara oförändrat vid alla reversibla guldtransaktioner (guldsvappar, repor, lån och inlåning). Repotransaktioner i värdepapper i utländsk valuta leder till ökningar av den totala valutareserven hos den nationella centralbank som lånar upp kontanter, beroende på det faktum att de värdepapper som omfattas av repoavtalen fortfarande finns kvar i balansräkningen. Då det rör sig om omvända repor, registrerar inte den utlånande monetära myndigheten någon förändring i den totala valutareserven, om den icke hemmahörande motparten är en annan monetär myndighet eller ett finansiellt institut, eftersom fordringen på låntagaren då betraktas som en reservtillgång.

2. **Metoder för att genomföra den geografiska fördelningen (STA/WGS/BOP/GE096)**

Svårigheterna när det gäller att sammanställa geografiskt uppdelad statistik över betalningsbalansen och utlandsställningen löses med tillämpning av en stegvis metod. Metoden innebär att statistikkraven ökar successivt i tre steg. Kontot för portföljinvesteringar, för avkastning på portföljinvesteringar och för finansiella derivat förtjänar vart och ett för sig särskild uppmärksamhet.

2.1 *Allmänt tillvägagångssätt (skall tillämpas för alla konton i betalningsbalansen och utlandsställningen – med de undantag som tas upp nedan)*

Steg 1

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: summering av totala nationella nettotransaktioner/positioner.

Genomfört sedan 1999 för utlandsställningen.

Steg 2

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: separat summering av transaktioner/positioner med icke hemmahörande för inflöden och utflöden eller nettotillgångar och nettoskulder (betalningsbalansen)/tillgångar och skulder (utlandsställningen).

Statistikkrav på nationell centralbanksnivå: separat identifiering av transaktioner/positioner mellan hemmahörande i deltagande medlemsstater och hemmahörande utanför euroområdet.

Genomfört sedan januari 1999 för betalningsbalansen.

Tidsfrist för genomförande för utlandsställningen: slutet av september 2002 – uppgifter för slutet av 2001.

Steg 3

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå och statistikkrav på medlemsstatsnivå: som steg 2, men med en geografisk uppdelning av transaktioner/positioner utanför euroområdet. Detta behövs endast för kvartals- och årsstatistiken.

Tidsfrist för genomförande för utlandsställningen: slutet av september 2004 – uppgifter för slutet av 2003.

2.2 *Portföljinvesteringar*

Steg 1

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: summering av totala nationella nettotransaktioner/positioner i portföljinvesteringar.

Genomfört sedan 1999 för utlandsställningen.

Steg 2

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: summering av nettotransaktioner/positioner i värdepapper utställda av icke hemmahörande avseende tillgångar i portföljinvesteringar. Konsolidering av nettotransaktioner/positioner i totala nationella skulder samt transaktioner/positioner i värdepapper utställda och förvärvade av hemmahörande i deltagande medlemsstater avseende skulder hänförliga till portföljinvesteringar.

Statistikkrav på nationell centralbanksnivå: transaktioner/positioner i tillgångar i portföljinvesteringar uppdelade på transaktioner/positioner i euroområdesvärdepapper utställda av hemmahörande i deltagande medlemsstater och andra värdepapper. För att uppnå detta är det nödvändigt att identifiera den som har ställt ut värdepapperet (gäldenären) för att fastställa om vederbörande har hemvist i en deltagande medlemsstat eller inte. För transaktioner/positioner i skulder i portföljinvesteringar krävs endast totala nationella nettosiffror.

Portföljinvesteringspositioner inom utlandsställningen skall sammanställas på grundval av rena stockuppgifter om innehav vid årets slut av aktier och kort- och långfristiga räntebärande värdepapper utställda av hemmahörande utanför euroområdet, eftersom de statistikkrav som fastställts av ECB är fullt förenliga med deltagande i IMF:s samordnade undersökning av portföljinvesteringar (IMF Coordinated Portfolio Investment Survey).

Genomfört för portföljinvesteringstransaktioner sedan januari 1999.

Tidsfrist för genomförande för portföljinvesteringsstockar: slutet av september 2002 – uppgifter för slutet av 2001.

Steg 3

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå och statistikkrav på nationell centralbanksnivå: som steg 2, men med en (än så länge ospecificerad) geografisk uppdelning av transaktioner/positioner utanför euroområdet på tillgångssidan. Ingen geografisk uppdelning av transaktioner/positioner utanför euroområdet krävs för skuldsidan. Steg 3 gäller endast kvartals- och årsstatistik över transaktioner och årsstatistik över positioner.

Tidsfrist för genomförande för portföljinvesteringspositioner (endast tillgångssidan): slutet av september 2004 – uppgifter för slutet av 2003.

2.3 *Avkastning på portföljinvesteringar*

Steg 1

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: summering av totala nationella transaktioner avseende avkastning netto.

Steg 2

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: summering av kredittransaktioner avseende avkastning på portföljinvesteringstillgångar utställda av icke hemmahörande. Konsolidering av debettransaktioner avseende avkastning från totala nationella nettoskulder och kredittransaktioner avseende värdepapper utställda av hemmahörande i deltagande medlemsstater.

Statistikkrav på nationell centralbanksnivå: kredittransaktioner i avkastning på portföljinvesteringar uppdelade på transaktioner som härrör från värdepapper utställda av hemmahörande i deltagande medlemsstater och från värdepapper utställda av hemmahörande i andra länder. För att uppnå detta är det nödvändigt att identifiera den som har ställt ut värdepapperet (gäldenären) för att fastställa om vederbörande har hemvist i en deltagande medlemsstat eller inte. För debettransaktioner som härrör från skulder som hänför sig till portföljinvesteringar krävs endast totala nationella siffror.

Genomfört sedan januari 2000.

Steg 3

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå och statistikkrav på nationell centralbanksnivå: som steg 2, men med en geografisk uppdelning av kredittransaktioner utanför euroområdet. Ingen geografisk uppdelning av avkastningstransaktioner utanför euroområdet krävs för debetsidan. Steg 3 är endast nödvändigt för kvartals- och årsstatistiken.

2.4 *Finansiella derivat*

Transaktioner

Steg 1

Kraven för transaktioner i finansiella derivat med motparter utanför euroområdet omfattar endast en nettopresentation av denna post.

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: summering av totala nationella nettotransaktioner i finansiella derivat.

Positioner

Steg 1

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: summering av totala nationella nettopositioner i finansiella derivat.

Genomfört sedan 1999.

Steg 2

Sammanställningsmetod på euroområdesnivå: separat summering av nettopositioner i finansiella derivat med icke hemmahörande på tillgångs- och skuldsidan.

Statistikkrav på nationell centralbanksnivå: separat identifiering av positioner mellan hemmahörande i deltagande medlemsstater och positioner med hemmahörande i andra länder (utanför euroområdet), i förekommande fall beroende på marknadens läge, eller den faktiska motparten för onoterade finansiella derivat.

Tidsfrist för genomförande: slutet av september 2002 – uppgifter för slutet av 2001.

Steg 3

En geografisk uppdelning av positioner i finansiella derivat utanför euroområdet. Detta behövs endast för kvartals- och årsstatistiken.

3. **Klassificering efter institutionell sektor av aggregaten i euroområdet**

Den sektorsvisa uppdelningen av aggregaten för euroområdet omfattar monetära myndigheter, offentlig sektor, monetära finansinstitut (MFI) och övriga sektorer i euroområdet.

Monetära myndigheter

Sektorn ”monetära myndigheter” i statistiken över euroområdet består av Eurosystemet, dvs. ECB och de deltagande medlemsstaternas nationella centralbanker.

Offentlig sektor

Den offentliga sektorn i statistiken över euroområdet motsvarar definitionen i SNA 93 och ENS (ESA) 95 och omfattar följaktligen

— staten,

— delstater/regioner,

— kommuner,

— socialförsäkringsfonder.

MFI exklusive monetära myndigheter

Denna sektor sammanfaller med MFI-sektorn för finansmarknadsstatistik (exklusive monetära myndigheter). Den omfattar

i) kreditinstitut enligt definitionen i gemenskapsrätten, dvs. verksamheter som tar emot inlåning eller andra återbetalbara medel från allmänheten (inklusive medel som härrör från försäljning av bankers egna skuldförbindelser till allmänheten) samt beviljar krediter för egen räkning, och

ii) alla andra inhemska finansinstitut som tar emot inlåning eller nära substitut för inlåning från andra enheter än MFI samt beviljar krediter eller investerar i värdepapper för egen räkning (åtminstone i ekonomisk bemärkelse).

Övriga sektorer

Kategorin ”övriga sektorer” i statistiken över euroområdet omfattar ett flertal olika enheter, varav de viktigaste är

i) finansinstitut som inte omfattas av definitionen av MFI, såsom värdepappersfonder som inte bedöms vara penningmarknadsfonder, institut för fastighetsinvestering, värdepappersbolag, hypotekskreditinstitut, försäkringsbolag, pensionsfonder och finansiella serviceföretag samt

ii) icke-finansiella enheter, såsom offentliga och privata icke-finansiella företag, hushållens ideella föreningar samt hushåll.

Bilaga IV

ÖVERFÖRING AV UPPGIFTERNA TILL EUROPEISKA CENTRALBANKEN

För överföring av de statistiska uppgifter som Europeiska centralbanken (ECB) behöver används faciliteten ESCB-Net. All överföring av data inom ESCB sker enligt en och samma begreppsmässiga datamodell.

De nationella centralbankerna skall följa de rekommendationer som anges nedan för att dataöverföringen skall fungera tillfredsställande, särskilt vad beträffar följande:

— Fullständighet: De nationella centralbankerna skall rapportera alla begärda seriekoder. Att inte rapportera några koder eller rapportera koder som inte finns i kodförteckningen betraktas som ofullständig rapportering. Om en uppgift saknas, skall den utelämnade uppgiften markeras med hjälp av motsvarande statusflagga. När endast en delmängd seriekoder revideras, skall valideringsreglerna ändå tillämpas på betalningsbalansen som helhet.

— Teckenkonvention: De nationella centralbankernas överföring av uppgifter till ECB och Europeiska kommissionen (Eurostat) följer en enhetlig teckenkonvention för samtliga uppgifter som skall rapporteras. Enligt denna teckenkonvention skall inflöden och utflöden för bytesbalans och kapitaltransfereringar, m.m. rapporteras med plustecken, medan nettobalanser skall beräknas och rapporteras som inflöden minus utflöden. I den finansiella balansen skall minskningar i nettotillgångar/ökningar i nettoskulder rapporteras med ett plustecken, medan ökningar i nettotillgångar/minskningar i nettoskulder skall rapporteras med ett minustecken. Nettobalanser skall beräknas och redovisas som nettoförändringar i tillgångar plus nettoförändringar i skulder.

  Vid överföring av uppgifter om utlandsställningen skall nettopositionen beräknas och redovisas som tillgångsposition minus skuldposition.

— Bokföringsmässiga identiteter: De fullständiga valideringsreglerna, som har skickats ut och kan rekvireras på begäran, måste införas av de nationella centralbankerna innan uppgifterna överförs till ECB.

Bilaga V

UPPFÖLJNING AV METODERNA FÖR STATISTIKSAMMANSTÄLLNINGAR

Europeiska centralbanken (ECB) kommer att följa upp sammanställningsmetoder som används vid rapportering av betalningsbalansstatistik och statistik över utlandsställningen samt de begrepp och definitioner som regelbundet tillämpas av de medlemsstater som ingår i euroområdet. Uppföljningen kommer att ske i samband med att dokumentet ”European Union balance of payments/international investements position statistical methods” (nedan kallad betalningsbalansboken) uppdateras och genom den granskning som genomförs var sjätte månad.

Betalningsbalansboken innehåller information om uppställningen av statistik rörande betalningsbalansen och utlandsställningen för alla medlemsstater. Där finns detaljerade beskrivningar av metoderna för sammanställning av uppgifter och av de begrepp och defintioner som används samt information om avvikelser från de överenskomna definitionerna för statistiken över betalningsbalansen och utlandsställningen i medlemsstaterna.

Betalningsbalansboken kommer att uppdateras årligen i nära samarbete med medlemsstaterna.

Halvårsgranskningen är en del av uppdateringen av betalningsbalansboken. Som underlag för granskningen tjänar rapporter som skall godkännas av ECB-rådet. Rapporterna skall omfatta den statistiska behandlingen av avkastning på kapital, den finansiella balansen i betalningsbalansstatistiken och statistiken över utlandsställningen. Granskningen ligger till grund för ECB:s bedömning av kvaliteten på den statistik över betalningsbalansen som lämnas till ECB.